

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А-О.Д.

Директорка *Вікторія СИДОРЕНКО*

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Педагогічна риторика»

Шифр за ОП	<u>БК 2</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
Освітня програма	<u>Педагогіка вищої школи</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>II, семестр 3</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка, вибіркова</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри педагогіки,

психології та менеджменту

Білоцерківського інституту неперервної

професійної освіти

(протокол № 12 від «05» листопада 2024 р.)

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові:	Мамчур Лідія Іванівна
Науковий ступінь (спеціальність):	Доктор педагогічних наук за спеціальністю «Теорія та методика навчання (українська мова)»
Вчене звання (спеціальність):	професор
Посада:	Професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ORCID:	https://orcid.org/0000-0002-5942-2078
Профіль:	https://scholar.google.com.ua/citations?user=r9yC0EEAAAJ&hl=uk
e-mail:	1508Mamchur@gmail.com
Контактний телефон:	+38-098-875-40-50

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	3,5
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	—
Практичні заняття:	8
Самостійна робота :	89
Курсова робота:	-
Вид контролю:	залік
Мова викладання:	українська
Форма викладання:	дистанційна (з використанням ліцензійного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	Вебресурс навчальної дисципліни в е-ресурсі навчальної групи на ліцензійному сервісі Microsoft Teams платформи Office 365
Репозитарій навчальної дисципліни	Доступ надається в індивідуальному

	порядку
Консультації	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю: (Viber: +38-098-875-40-50) в робочі дні з 9.00 до 17.00

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

5. Методи навчання

Навчання незалежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, проєкти.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Педагогічна риторика» є підготовка магістрантів як майбутніх педагогів із високою риторичною культурою – ефективним мисленням, якісним мовленням і спілкуванням.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях.
- сформувати здатність до міжособистісної взаємодії.
- навчитися управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.
- формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію,
- здійснювати ділову комунікацію,
- зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу,
- вести проблемно-тематичну дискусію.
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): Педагогічна майстерність та професійна етика.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): Науково-педагогічна практика

8. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретична риторика

Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна

Предмет, мета і завдання риторики. Універсалізм риторики. Системність риторики. Формула риторики. Інвенція. Диспозиція. Елокуція. Зв'язок риторики з іншими науками. Основні поняття риторики. Закони риторики. Історія вітчизняної риторики. Неориторика.

Змістовий модуль 2. Практична риторика

Тема 2. Види і жанри красномовства

Основні види і жанри красномовства. Класифікація публічних виступів за метою. Типи промов за знаковим оформленням і закріпленням. Аналіз публічного виступу. Риторика монологу. Публічний виступ. Риторика

діалогу. Еристика. Лекція як основний жанр академічного красномовства. Риторична культура доповіді.

Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії

Образ оратора. Риторичний ідеал. Риторичний ідеал сучасного педагога. Образ аудиторії. Тактика оратора: принципи, способи, прийоми. Контакт між оратором та аудиторією. Шляхи подолання опору аудиторії. Зовнішня культура оратора.

Тема 4. Культура мовлення педагога

Основні ознаки культури мови і мовлення педагога. Техніка мовлення педагога. Структурні особливості мовлення викладача. Мовленнєвий етикет педагога. Основні риси академічного красномовства педагога.

9. Структура курсу та форма контролю знань

№	НАЗВА МОДУЛЯ/ТЕМИ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН				Балів (max)
		ЛК	ПР	СРС	УСЬОГО	
1	2	3	4	5	6	7
1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНА РИТОРИКА	2	2	17	21	22
1.1	Тема 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна	2	2	15	19	12
1.2	Підсумковий модульний контроль 1	-	-	2	2	10
2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПРАКТИЧНА РИТОРИКА	6	6	72	84	52
2.1	Тема 2. Види і жанри красномовства	2	2	15	19	12
2.2	Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії	2	2	15	19	12
2.3	Тема 4. Культура мовлення педагога	2	2	15	19	12
2.4	ІНДЗ	-	-	25	25	6
2.5	Підсумковий модульний контроль 2	-	-	2	2	10
	Залік					26
	Всього з навчальної дисципліни – 105 год.	8	8	89	105	100

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 6 балів, ЗМ 2 – 6 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 3 бали, СРС 2 – 3 бали, СРС 3 – 3 бали, СРС 4 – 3 бали).

Підсумковий модульний контроль (дистанційне тестування) складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Підсумковий контроль – залік, що є результатом суми балів за усіма видами робіт (ЗМ 1 + ЗМ 2 + ПМК 1 + ПМК 2 + СРС 1 + СРС 2 + СРС 3 + СРС 4).

10. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції нараховується 3 бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за умови погодження із викладачем. У цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування за темою лекції / практичного заняття.

Політика щодо діяльності на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та екзамену заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. За плагіат та некоректну поведінку (у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за відповідними видами освітньої діяльності:

ВИДИ РОБІТ	МАКСИМАЛЬНА
------------	-------------

	КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Відвідування лекцій	20
Участь у практичних заняттях	28
ІНДЗ	22
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	30
Залік	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Опорний конспект лекцій; наочний супровід матеріалу лекцій у вигляді презентацій.

Електронний навчальний курс, що містить теоретичні та презентаційні матеріали, рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи за навчальною дисципліною «Педагогічна риторика» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни).

13. Список літератури

Основна література:

1. Академічна риторика : навчально-методичний посібник / Автор. колектив : Наталія Сивачук, Олександр Санівський, Оксана Циганок. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2022. 378 с.
2. Нищета В. Риторика. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 220с.
3. Костусяк Н.М. Академічна риторика та письмо : методичні

рекомендації. Луцьк : Надстир'я. 2022. 44 с.

4. Нікітіна А.В., Барилова Г.К., Кравченко М.В. Риторика : навчальний посібник. Старобільськ, 2021. 99 с.

5. Практикум з навчальної дисципліни «Риторика та нові технології комунікації» для здобувачів освітнього ступеня магістра усіх спеціальностей денної форми навчання [Електронний ресурс] / [Упоряд.:Пчелінцева О.Е.,Сидоренко Л.М.] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. - Черкаси : ЧДТУ, 2022. 72 с.

6. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі : [навч. посіб.] / О. М. Горошкіна, С. О. Караман, З. П. Бакум та ін. ; за ред. О. М. Горошкіної, С. О. Карамана. Київ : АКМЕ ГРУП, 2020. 250 с.

7. Риторика: навч.-метод. посібник / укл. Лариса Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 344 с.

8. Сагач Г. М. Риторика : [навч. посіб.] / Г. М. Сагач ; [вид. 2-е, перероб.]. Київ : Ін Юре, 2020. 568 с..

9. Барань Є., Кравець Л. Стилїстика української мови : навч.-метод. посіб. Київ, 2022. 150 с.

10. Мамчич О. Б., Калїна. І. П. Риторика. Навчально-методичний посібник для студентів факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв. Видання 2-ге, доповнене. Чернігів, НУЧК, 2020. 40 с.

Додаткова література:

1. Красницька Ольга. Лїдерство та риторика у професійній діяльності офіцера. Актуальні питання гуманїтарних наук : міжвузівський зб. наук. пр. Дрогобич : Гельветика, 2020. Вип. 28. Т. 2. С. 181–187.

1. Костусяк Н. М. Академічна риторика : навч. посібник. Луцьк : Надстир'я, 2021. 127 с.

2. Фарїон І. Д. Мова – краса і сила: Суспільно-креативна роль української мови в ХІ – середині ХІХ ст: монографія, п'яте видання, зі змінами і доповненнями. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 224 с.

3. Баулїна Т. Цифрова риторика: специфіка та перспективи. Людинознавчі студії: зб. наук. праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». 2023. № 44. С. 43–59.

4. Теслюк В.М. Основи красномовства : навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 524 с.